

İŞSİZLİK ARTMAYA DEVAM EDİYOR

Seyfettin Gürsel*, Onur Altındağ**

Yönetici Özeti

TÜİK'in 17 Ağustos'ta yayımladığı Mayıs ayına ait ham işgücü rakamlarına baktığımızda tarım dışı istihdamın Nisan ayına göre 300 bin kişi arttığını ve işsizlik oranının yüzde 18.2'den yüzde 17'ye düştüğünü görüyoruz. Tarım dışı istihdamda görünen artış büyük oranda mevsimselliğe bağlı. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre Mayıs ayında tarım dışı istihdam edilen kişi sayısı Nisan ayına göre yaklaşık 15600 kişi gerilerken, tarım dışı işsizlik oranı da yüzde 18.4'ten 18.6'ya çıkmış bulunuyor.

Mayıs ayı işsizlik verilerinin mevsimsel yanılması

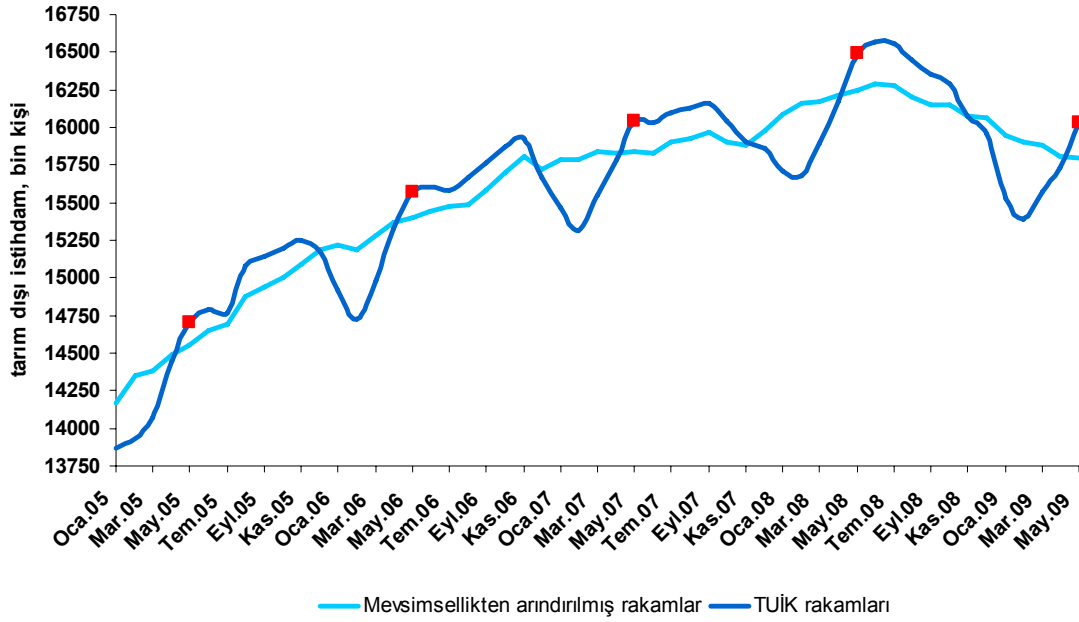
TÜİK'in 17 Ağustos'ta yayımladığı Mayıs ayına ait ham işgücü rakamlarına baktığımızda tarım dışı işsizliğin Nisan ayına göre yüzde 18.2'den yüzde 17'ye düştüğünü görüyoruz. Tarım dışı işsiz sayısı 217 bin azalırken tarım dışı istihdam da buna paralel olarak 300 bin kişi artmış gözükmemekte (Şekil 1). Buna rağmen tarım dışı istihdamda görünen bu artış büyük oranda mevsimselliğe bağlı. Bu durumu açıklamak için düzeltilmemiş ham seri ile mevsimsellikten arındırılmış seriyi aynı şekil üzerinde bir araya getirdik¹. Şekil 1'deki kırmızı noktalar TÜİK'in yayınladığı düzeltilmemiş ham seride 2005'ten bu yana her yılın Mayıs ayını işaret etmekte. Görüldüğü gibi ekonominin konjonktürel yapısından, izlediği trendden ve herhangi bir düzensiz dalgalanmadan bağımsız olarak tarım dışı istihdam sadece mevsimsel etkiden ötürü her yılın Mayıs ayında bir önceki aya göre artıyor. Ayrıca aylık verilerin üç aylık ortalamalar olduğunu, Nisan'dan Mayıs'a değişimin aslında büyük ölçüde Mart ile Haziran arasındaki değişimi yansıttığını hatırlatalım. İşsizliğin gerçek seyrini izleyebilmek için elimizdeki serinin mevsimsel etkiden arındırılmış olması gerekiyor.

* Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, **betam**, Direktör, seyfettin.gursel@bahcesehir.edu.tr

** Onur Altındağ, **betam**, Araştırmacı, onur.altindag@bahcesehir.edu.tr

¹ İşsizlik serilerinin birleştirilme yöntemi için açıklama notu aşağıdadır.

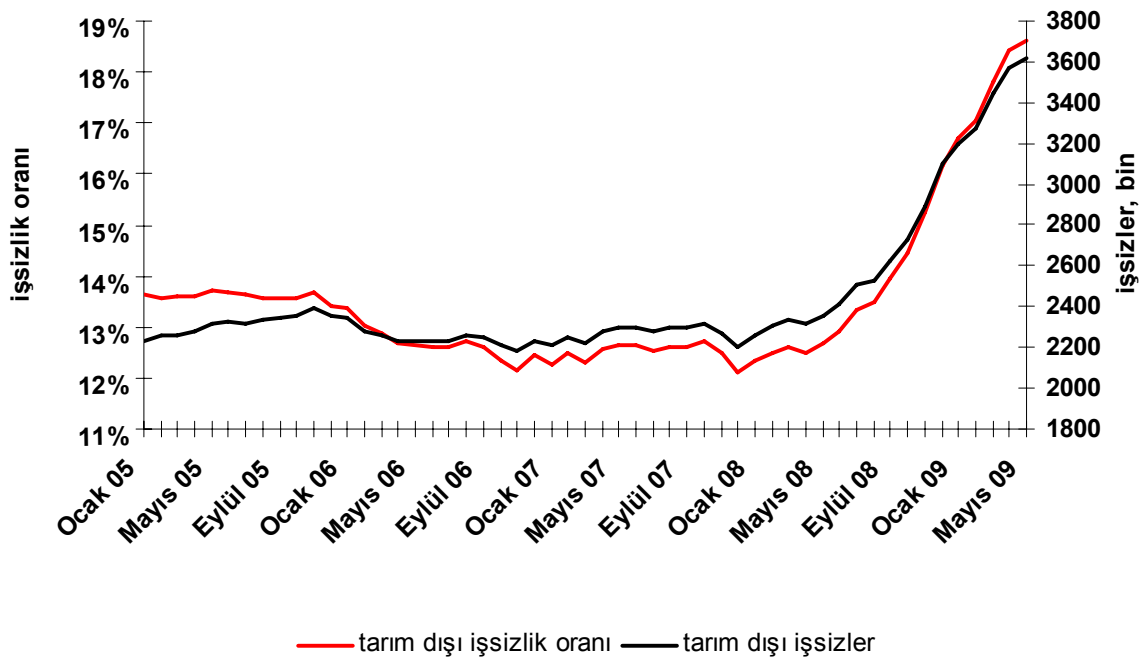
Şekil 1: Tarım dışı istihdam

Kaynak: TÜİK, betam

Şekil 1'deki mevsimsellikten arındırılmış seri bize istihdamdaki düşüşün devam ettiğini göstermekte. Buna göre tarım dışı istihdam Nisan ayına göre yaklaşık 15600 kişi gerilemiş durumda. Tarım dışı işsizlik oranı ve tarım dışı işsiz rakamları da bunu doğrular nitelikte (Şekil 2). Nisan ayına göre tarım dışı işsizlik oranı yüzde 18.4'den yüzde 18.6'ya çıkarken tarım dışı işsiz sayısı da 3.6 milyona dayanmış durumda. Sonuç olarak TÜİK'in yayınladığı Mayıs ayı iş gücü verilerine bakarak iyimser olmak için henüz erken. Bununla birlikte, istihdamdaki düşüşün yavaşladığı ve buna paralel olarak işsizlik artışının zayıfladığı görülüyor.

Şekil 2: Tarım dışı işsizlik ve işsizler

Kaynak: TÜİK, **betam**

NOT: Serilerin tekrar hesaplanması

TÜİK'in ilk yayınladığı nüfus projeksiyonları ile Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) nüfus sonuçları arasında yaklaşık 3.7 milyon fark bulunmaktadır. Ayrıca TÜİK, ADNKS sonuçlarının işgücü göstergelerindeki oransal dağılım üzerinde herhangi bir değişikliğe neden olmadığını belirtmektedir. TÜİK'in internet sitesinde işgücü göstergeleri için 2006(11)-2007(10) döneminde biri yeni (ADNKS'ye uygun) diğeri ise eski (geçmiş nüfus projeksiyonlarına dayalı) olan iki seri yayınlanmaktadır. Bu rakamlar arasındaki katsayılar ADNKS sonuçlarının işgücü göstergelerini ne ölçüde iskontoya uğrattığını göstermektedir. İlk olarak bu iki seriyi ADNKS'yi baz alarak tek seri haline getirdik.

Bununla birlikte, 2009 yılının başından beri ise TÜİK işsizlik verilerini en güncel nüfus projeksiyonlarına göre ağırlıklandırılmakta ve yayımlanmaktadır. 2008 yılının tüm dönemlerine ilişkin sonuçlar da yeni nüfus projeksiyonlarına göre revize edilmiş olduğu için yeni seri ADNKS serisi ile 2008(1)-2008(12) dönemi içerisinde karşılaştırılabilir durumdadır. Mevsimsellikten büyük ölçüde bağımsız olan yıllık değişim oranlarını kullanarak ve önceden elde ettiğimiz seriyi kullanarak en güncel nüfus projeksiyonuna ait verileri 2005 yılının başına kadar geriye götürdük. Elde ettiğimiz bu seri belirli oranda hata içermektedir.